

working together

Interreg IIIB-programmerne

Interreg IIIB fører europæisk, regionalt samarbejde fra idé stadiet og ud i livet. Programmerne giver nye indfaldsvinkler til gængse problemer, hjælper med at overbringe national politik til regionerne og undersøge de mest effektive måder, hvorpå europæisk politik som f.eks. Vandrammedirektivet, Lissabon-strategien og eEurope-planen kan implementeres. Interreg IIIB lader samarbejdspartnerne dele risici og fordele ved innovative indfaldsvinkler og giver infrastruktur og investeringsmuligheder samt etablerer et holdbart netværk mellem regionerne.

Handling på regionalt plan betyder, at resultaterne af projekterne er relevante, konkrete og svarer til lokalsamfundenes behov. Samtidig er Interreg III et forum, hvor de allerseneste udviklinger i mange forskellige lande kan deles, forbedres og implementeres - og i sidste instans komme alle landene til gode. Programmerne opfordrer folk i hele Europa til at tænke transnationalt, at tage ved lære af alternative metoder og videregive deres egne gode fremgangsmåder. Resultatet vil være et værdifuldt input for fremtidig politik-formulering, ved at udstikke nye retninger og komme med konkrete erfaringer med implementering af innovative idéer.

Interreg IIIB Nordsøen

Hver Interreg IIIB-region har sin egen identitet, og de bånd, der har forbundet Nordsø-regionen i århundreder, kan stadig spores blandt andet i sprog, kultur, industri. Det er bånd, der giver et solidt grundlag for fælles handling i forbindelse med de udfordringer, som alle landene i regionen står over for, og som ikke tager hensyn til grænserne mellem landene. Det er en mangfoldig region med klitter og fjorde, storbyer og afsides fiskerlandsbyer, højteknologisk industri og traditionelle håndværk. Styrken ved Interregs fokus på fysisk udvikling ligger i at se disse forskelligartede elementer som dele af en samlet helhed eller vision for et område. Styrken bag IIIB-programmerne er, at de hjælper med at omdanne visionerne for fysisk planlægning til praktiske projekter, der gør en forskel.

Der er nu etableret stærke partnerskaber i regionen med op til syv involverede lande. Ved at trække på hinandens erfaring og stærke sider konfronterer de alvorlige problemer der spænder fra risiko for oversvømmelse og

drivhuseffekten til den fortsatte affolkning af fjerntliggende områder. Samarbejdet finder også de bedste måder at udnytte regionale styrker på såsom den stærke infrastruktur for informations- og kommunikationsteknologi og den enestående og værdifulde kulturarv. Hver region spiller en rolle ved at viderebringe fordelene ved bæredygtig udvikling til alle involverede parter.

Samarbejdet strækker sig også udover Nordsø-regionen. Programmet er en del af netværket af IIIB-programmer, og når et problem går ud over regionens grænser, iværksætter programmet det nødvendige samarbejde for at kunne tackle dem effektivt. F.eks. er den enorme stigning i olietransport gennem regionen en trussel med potentielt katastrofale følger. NMC-projektet (Northern Maritime Corridor) samarbejder med parter i Interreg IIIB for den nordlige periferi om at begrænse risiciene langs ruten fra de nye oliefelter i Barents Havet.

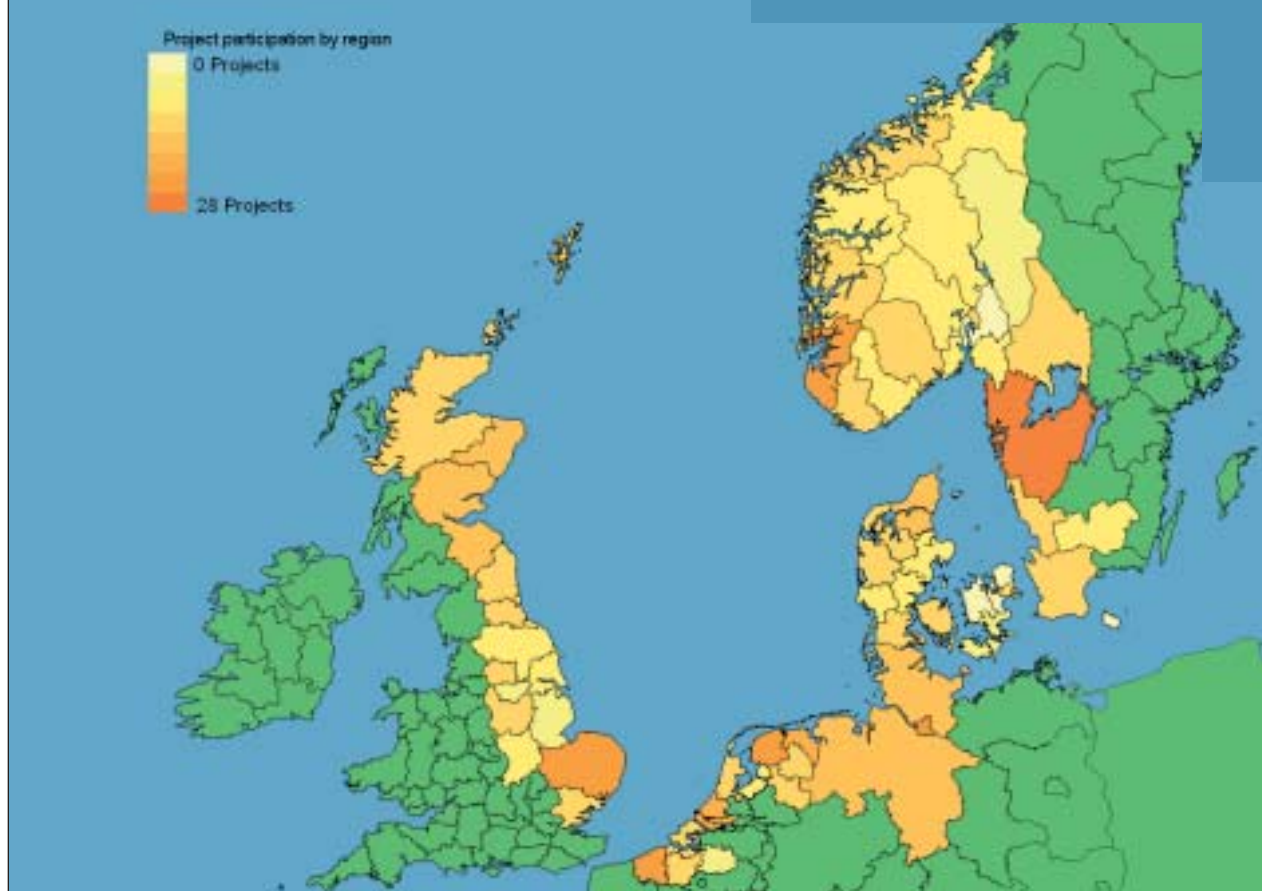
Lige fra begyndelse har Nordsø-programmet medført udviklingen af en praktisk, handlingsbaseret fremgangsmåde. Fremgangsmåden har virket, og stort set alle regioner i programområdet er tilsluttet mindst et og ofte flere projekter. Interreg IIIB-projekterne baner vejen på mange felter, og Nordsø-projekterne har tiltrukket sig interesse fra organisationer som UNESCO og fra så forskellige lande som Chile, Japan og USA.

Samarbejde på alle niveauer

Interreg IIIB's succes baserer sig på konsensus og transnationale løsninger inden for programadministration og -implementering. Der lægges vægt på service, valuta for pengene og en praktisk indfaldsvinkel. Interreg IIIB tiltrækker sig medfinansiering fra nationale, regionale og lokale myndigheder, universiteter, ikke-statslige organisationer og den private sektor. Deltagerne varierer fra skoler og lokale aktionsgrupper til fiskere og erhvervslivet - og involveringsgraden vokser støt.

Fremover vil det fokus, der er på strukturfondene, naturligvis ændre sig og rette sig mere mod de nye medlemsstater, men Interreg er en mulighed for at samarbejde om en balanceret territorial udvikling i hele Europa.

For yderligere information om programmets præstationer indtil videre henvises til de vedlagte informationsark.

Nordsø-programmet, januar 2004

Projektbeskrivelserne i denne brochure giver et øjebliksbillede af programmet i dag – man skal dog ikke forvente, at det står stille særligt længe. Samarbejdet i Nordsøregionen har hele tiden udforsket de fremtidige muligheder for at nå videre end de allerede opnåede resultater. Interreg IIIB er den seneste udvikling inden for en lang tradition for samarbejde, der startede med twinning-programmer og erfaringsudvekslinger, som så blev til Interreg IIC Nordsø-programmet, og siden er blevet efterfulgt af Interreg IIIB. Programmet er med til at realisere regionens potentiale og skabe gennemslagskraftige transnationale projekter. Og dette er kun begyndelsen.

Godkendte projekter

Nordsø-programmet har allerede bevilget 72% af det totale budget. For hver eneste euro givet i EU støtte har projektpartnere i kommuner, amter, nationale regeringer, universiteter, virksomheder og andre organisationer også bidraget med én. Så med pengene der er bevilget indtil nu, vil €192 millioner blive brugt i og for regionen.

De seks projekter præsenteret her i brochuren er et lille udpluk af de 40, der i alt er blevet godkendt. 6 projekter er blevet udvidet, idet partnerne har set nye muligheder eller udfordringer gennem deres arbejde og derfor har søgt om yderligere støtte. Alle projekterne som ansøger bliver præsenteret for en styringskomite, der består af repræsentanter fra de 7 lande, som er involveret i programmet. Beslutningerne tages i samstemmighed således at kun projekter, der kan overbevise komiteen om, at de kommer hele regionen til gode, bliver godkendt. Godkendelse er dog kun første trin i projektets liv.

Nordsø-programmet i tal	
Total Budget :	€132 millioner
I alt bevilget	€96 millioner (72%)
Stadig til rådighed	€36 millioner
Godkendte projekter	40 plus 6 udvidelser
Projekt ideer under udvikling	62
Organisationer involveret	1352

Efter godkendelse

Ethvert projekt har en kerne af aktive folk og organisationer involveret, men for at blive godkendt er de forpligtiget til at videregive deres erfaringer og udbrede de nye løsningsmodeller. På den måde kan projektpartnerne skabe interesse for arbejdet i deres region i den bredere offentlighed, og på nuværende tidspunkt er 1352 organisationer og cirka 4000 personer involveret i projekterne på en eller anden måde.

Programmet og dets projekter må løbende forbedre kvaliteten af deres arbejde. Projekterne udvides, partnerne mødes og samles til "Quality Forums" arrangeret af programmet for at diskutere de seneste udviklinger inden for deres områder. De drager nytte af de bedste erfaringer fra andre lande og den transnationale kontakt sikrer at 61 millioner indbyggere i Nordsøregionen får del i de nyeste ideer, som eksperterne udvikler.

Projekter under udvikling

Det skorter ikke på nye gode projektideer, men med €36 millioner tilbage at bevilge, kan kun få af de 62 projektideer, der er under udvikling i Nordsøregionen, forvente at blive godkendt. Kvaliteten af projekterne er høj og konkurrencen hård.

Resultater og mål

Engagementet i programmet har været omfattende, med vidtfavnende formål og er fortsat under udvikling. Det er stadig tidligt for at fremvise konkrete resultater men på vores hjemmeside er der mulighed for at følge projekternes

fremskridt over de næste år. Under "Projects in your area" kan du finde de projekter, der gennemføres i din region. Her kan du følge arbejdet, der udføres for at forbedre forholdene i byer og på landet, beskytte miljøet, forbedre mulighederne for små virksomheder, og beskytte mod farer som oversvømmelser og olieudslip. Programmet beskæftiger sig med en lang række områder, men alle med formålet at sikre at regionens miljø, økonomi og samfund udvikles i balance. Nordsø-programmet er på vej mod sine mål og forventer endda at overgå målene på flere nøgleområder.

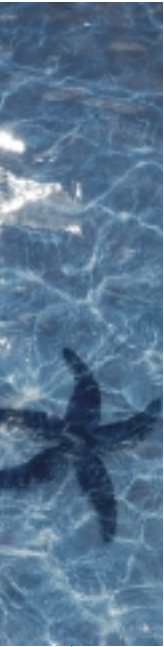
Videre end Nordsøen

Der er 13 Interreg IIIB programmer, og 5 af dem er "naboer" til Nordsøregionen. Programmet arbejder ihærdigt på at skabe forbindelser til de andre regioner og samarbejde med dem for at udnytte mulighederne og tackle udfordringerne, der overskrider regionernes grænser. Shippingprojektet "Northern Maritime Corridor" er et klart eksempel på dette, men andre projekter forventes at gøre det samme.

Interact

Fælles standarder for metoder, regler og forventninger for 7 forskellige lande har ikke altid været nemt, men åbenhed og beslutsomhed til at finde pragmatiske løsninger har gjort det muligt for Nordsø-programmet. Fremover vil disse erfaringer blive udbredt i kraft af Nordsø-programmets rolle som koordinator af "Qualification and Transfer" under Interact-programmet. Programmet vil også her samarbejde med partnere fra hele Europa, og de første arrangementer vil snart finde sted.

Save the North Sea (SNS)

Der smides mere end 20.000 tones affald i Nordsøen hvert år. Turismen i regionen påvirkes i høj grad af at have strande ødelagt af affald, dyrelivet fanges og forgiftes, og de lokale myndigheder bruger mere end €4,2 millioner på at rydde op hvert år. Problemet er internationalt, og det er de eneste effektive løsninger også. Save the North Sea fokuserer på at arbejde med de hovedmålgrupper, der bruger Nordsøen – sømænd, fiskere, offshore-arbejdere og ejere af fritidsbåde – og har bred støtte fra politikere, private organisationer og erhvervslivet, hvilket afspejler den fælles bekymring grupperne omkring Nordsøen har. SNS baner vejen med praktiske aktiviteter og yderligere indsats med uddannelse, markedsanalyse og PR og har allerede påvirket miljøet i Nordsøen: en påvirkning, der vil fortsætte i lang tid efter projektet er afsluttet, og som kun opnås ved at samarbejde.

Mål

SNS vil være medvirkende til en holdbar og mindre forurenet Nordsø ved at påvirke holdninger og adfærd omkring havaffald i fiske-, offshore-, fritids- og shippingindustrien. Aktiviteterne er fordelt på flere forskellige områder. Handlinger, der skal påvirke brugeradfærd, omfatter kurser, der skal øge bevidstheden omkring havmiljøet, det såkaldte "Fish for Litter"-program, hvor fiskere skal tage affald, de

fanger i deres net, med tilbage til land. Lokale seminarer og et individuelt autorisationsprogram, der skal opmuntre bådere til at engagere sig personligt i at mindske mængden af havaffald. Andre typer aktiviteter omfatter en pilotundersøgelse af genbrug af fiskeriudstyr og videreførelsen af en hollandsk pilotundersøgelse af den nordlige isstormfugl, en almindelig havfugl. Maveindholdet fra denne fugl har påvist affald, som ikke kan ses med det blotte øje, og undersøgelsen gør det sande omfang af problemet klart.

Aktiviteter og resultater indtil videre

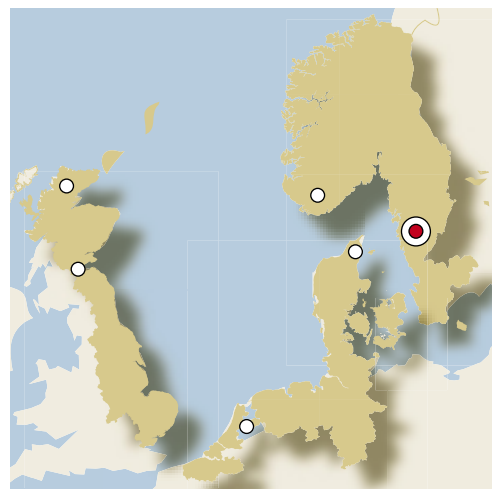
Save the North Sea blev godkendt i april 2002, og der er sket megen fremgang. "Fish for Litter", hvor fiskere bragte affald, de fangede i deres garn til havs, med tilbage til land, begyndte i Holland og på Shetlandsøerne og har allerede ført til en indsamling af 80 tons affald. International Marine Awareness-kurser er nu begyndt i Holland, og isstormfuglsundersøgelsen udføres i alle syv Nordsø-lande. Resultaterne vil blive

anmodninger om yderligere oplysninger fra så forskellige steder som Slovenien og USA.

Fremtidige aktiviteter

Ved udgangen af 2003 vil Fishing for Litter-programmet være udvidet til at omfatte vestkysten af Sverige og Danmark med yderligere en udvidelse, der vil dække Storbritannien ved udløbet af 2004. I 2003 bliver en dokumentarfilm om projektet færdiggjort, den vil

Save the North Sea

SNS til konference med EU's miljøkommissær Margot Wallström

brugt som et EU EQO (miljømæssigt kvalitetsmål) for Nordsøen. I Danmark er en genbrugsmaskine for fiskegarn og andre plastmaterialer nu i brug og har ført til offentlig omtale, der igen har ført til en aftale, hvor overskydende plastik genbruges til nye produkter. Der har også været fremskridt af mere politisk art. Et ministermøde i OSPAR-kommissionen førte til støtte af SNS i form af Bremen-deklarationen af juni 2003. Repræsentanter fra Save the North Sea er også blevet inviteret som gæstetalere i nationale ministerier og parlamenter, regionale EU-møder, internationale konferencer og lokale politiske møder for at komme med opdateringer af projektets resultater og problemet med havaffald i Nordsø-regionen. SNS har tiltrukket sig en god portion offentlig omtale og har modtaget

blive fremsendt til større tv-selskaber i hvert af Nordsø-landene, og som skal hjælpe med at øge den offentlige omtale af problemet og arbejdet med Save the North Sea.

Samarbejdspartnere

De involverede samarbejdspartnere spænder over en lang række organisationer fra nationale myndigheder og private organisationer til forskningsinstitutter, uddannelsessektoren og lokale myndigheder. I tillæg til disse er en lang række andre organisationer blevet involveret i "Save the North Sea", inklusive skibsejere, olieselskaber, organisationer indenfor fiskeindustrien, private bådejeres sammenslutninger, nationale ministerier i fem forskellige lande og den private sektor.

Webside:	www.savethenorthsea.com
Hovedpartner:	Keep Sweden Tidy Foundation, S
Kontaktperson:	Nancy Holm, nancy.holm@hrs.se Tlf: +46 8 714 7232
Partnere:	DK Skagen Uddannelsescenter N Foundation for Environmental Education NL Alterra S Den svenske miljøstyrelse UK Keep Scotland Beautiful, KIMO
Finansering:	EFRU-finansiering: €2,85 mio. Samlet budget: €5,7 mio.

"Skraldefisker"

www.interregnorthsea.org

Den Europæiske Union
Den Europæiske
Fond for
Regionaludvikling

Leeuwarden, Holland

Water City International 2 (WCI 2)

Nordsø-regionen omfatter områder med høj befolkningstæthed, omfattende industriel udvikling og intensivt landbrug, der alle påvirker vandressourcerne i regionen. Vand kan også være et spændende element i byplanlægning, men indtil videre er det alt for ofte blevet overset, og mange vandmiljøer i byerne bærer præg af årevis med forurening og forfald. Water City International 2 tager fat på problemerne med vandforurening i byerne ved at etablere en systematisk og koordineret indsats overfor vandrelaterede emner i udviklingen af Nordsø-regionen og dens byer i form af udarbejdelse af "Vandplaner" for hver af samarbejdspartnerne. Det transnationale samarbejde søger at bringe vandet tilbage til bykernen, og ekspertisen på dette område har vundet international anerkendelse.

Mål

Water City International 2 (Water City International 1 var et Interreg IIC Nordsø-projekt) sigter mod at forbedre vandsystemerne i samarbejdspartnerne byer og i deres umiddelbare omgivelser. Vandkvaliteten bliver nøje overvåget, og livet er allerede så småt ved at vende tilbage til de værst ramte kanaler, søer og havne i samarbejdsregionerne. Vand bruges også i byplanlægningen i samarbejdsbyerne, som et værktøj til at stimulere social og økonomisk udvikling. Den offentlige bevågenhed for denne form for projekt er meget stærk, og samfund og erhverv på tværs af regionen støtter op omkring vandprojektet.

At arbejde med vand er særligt krævende. Vi bruger det til alt fra transport og fritidsbeskæftigelser til drikkevand og affaldsbortskaffelse, og vandsystemer er både komplekse og dynamiske, hvilket kan gøre det vanskeligt at opretholde de kvalitetsniveauer, der kræves for vandmæssige økosystemer. Der udvikles dog ny teknologi og teknik til at overvinde disse problemer, og den særlige struktur, som Water City International-samarbejdet har, sikrer, at viden om sådan teknologi og teknik udbredes så effektivt som muligt. Alle de erfarne, involverede byer arbejder sammen med en nybegynder, og sammen vil de så udvikle vandplaner, der identificerer problemerne, og tilpasser de fremgangsmåder hver situation kræver.

Aktiviteter og resultater indtil videre

Det oprindelige Water City-samarbejde opstod for at etablere den rigtige balance mellem teknologi og strategi for at sikre vedvarende forandringer. Nu skal planerne stå deres prøve. Leeuwarden renser kanalerne ved at konstruere bundfældningsbassiner. Forberedelserne for at fjerne forurenede bundfald er også begyndt (og finansieres ved hjælp af penge uden for Interreg). Det samme gælder konstruktionen af et anlæg til rensning af overflade- og spildevand. Göteborg afhjælper problemerne, der følger af eutrofiering (berigelse af næringsalte) i vandløbene ved at bygge damme således, at næringsaltene nedbrydes, og at bundfald kan dannes. En vigtig del i denne plan har været den teknologi,

Fleksibel separering af rent og forurenede vand, Leeuwarden

der anvendes til rensning af vand, og som oprindeligt blev brugt i Leeuwarden. Andre samarbejdspartnere fokuserer på at gøre vand til en integreret del af bybilledet. Norwich planlægger at bruge floden som middel til social, økonomisk og miljømæssig regenerering og har forbedret den offentlige adgang ved at stille nye transportforbindelser til rådighed, lave ny vejbelægning på stier langs floden og ved at bygge slæbesteder til offentlig brug langs floden Wensum. Emden vil udnytte det potentielle kanalerne har i forhold til turisme, men har problemer med ringe vandkvalitet og utilstrækkelige faciliteter. Det udførte arbejde

www.interregnorthsea.org

omfatter opmudring af kanalen i den indre by for at forbedre adgangen til den, bygning af turistfaciliteter og færdiggørelse af planerne for en vandforlystelsespark med fokus på genbrug af vand, vandcirkulation, flora og fauna samt historiske perspektiver. Denne integrerede indfaldsvinkel til fuldstændigt at vende udviklingen i et vandområde stiller store krav inden for knowhow fra de andre samarbejdspartnere og vil give de fem nye samarbejdsbyer, Malmö, Odense, Sneek, Stockton-on-Tees og Skien, uvurderlig erfaring.

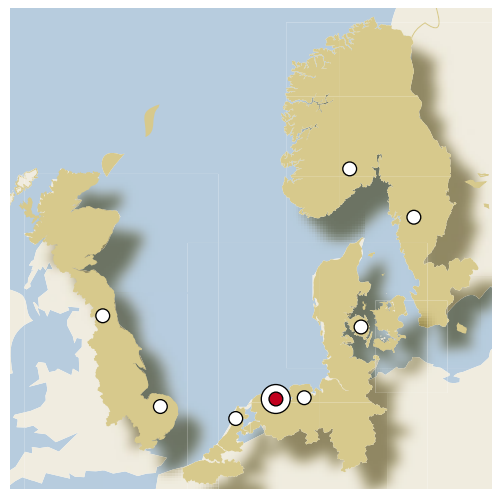
Der er også indledt samarbejder med UNESCO, og så fjerntliggende lande som Japan har udtrykt interesse i Water City International 2.

Fremtidige aktiviteter

Water City International 2's fremtidige aktiviteter vil dels dreje sig om færdiggørelsen af vandplanerne for de fem nye partnere, og dels implementeringen af aktiviteterne fra vandplanerne fra det oprindelige Water City International-projekt. Hver by, der deltager i projektet, vil opnå et forbedret miljø for dets egne indbyggere og – hvad der er endnu vigtigere – vil resultaterne, informationerne og erfaringen fra projektet stå til rådighed for alle andre byer, der måtte være interesseret i en bedre udnyttelse af vandressourcerne på tværs af Nordsø-regionen og Europa.

Samarbejdspartnere

Myndighederne fra de ni byer deltager i samarbejdet, samt NIDO og Vitens Water. Det hollandske NIDO (National Initiative for Sustainable Development) yder støtte i form af ekspertise og erfaring. Vitens Water er et hollandsk selskab, der forsyner Fryslân-provinsen i Holland med vand. Andre samarbejdspartnere deltager på andre niveauer og omfatter f.eks. nationale ministerier og styrelser samt internationale og nationale foreninger og private organisationer.

Website:	www.watercity.org
Hovedpartner:	Fryslân-provinsen, NL
Kontaktperson:	Hans van Meerendonk, j.h.vanmeerendonk@fryslan.nl Tlf.: +31 58 292 5290
Partnere:	DK Odense, G Emden, N Skien NL Leeuwarden, Sneek, NIDO, Vitens Water S Göteborg, Malmö, UK Stockton-on-Tees, Norwich byråd
Finansiering:	EFRU-finansiering: €5 mio. Samlet budget: €10 mio.

Göteborg: Pilkning i renere vand

Common Strategies to reduce the risk of storm floods in coastal lowlands (COMRISK)

Mere end 16 mio. mennesker i Nordsø-regionen bor og arbejder i oversvømmelsestruede, kystnære lavtliggende områder. Der er store centre med økonomisk produktion og aktivitet inklusive havnene i Rotterdam, Hamburg og Antwerpen, der repræsenterer store adgangsveje for handel og erhverv i EU. Betydningen af de risici, klimaændringer medfører for de lavtliggende områder viser, at der er et reelt behov for at sikre et tilstrækkeligt kystværn. Omfanget, kompleksiteten og problemets presserende karakter kræver, at landene samarbejder for at finde de bedste løsninger. COMRISK undersøger den nuværende praksis i samarbejdsregionerne og bruger de løsninger, der identificeres, til at rådgive om politiske tiltag og beslutningsprocesserne vedrørende oversvømmelsesrisici i kystområder for dermed at opnå effektive strategier for at overvinde dem. Etableringen af COMRISK-netværket vil vedligeholde erfaringsudvekslingen fremover.

Mål

COMRISK vil give større beskyttelse mod oversvømmelse ved at forbedre risikostyringen i oversvømmelsestruede, kystnære områder og giver de nødvendige oplysninger for mere effektive politiske beslutninger og strategier. Ingen af regionerne i samarbejdet har al den knowhow, der kræves for at tage udfordringen op, men erfaringsudvekslingen sætter dem i stand til at se, hvor de kan lære af hinanden, og hvad der fortsat skal undersøges. Fem delprojekter har til formål på den måde at forbedre den nuværende viden. De problemer, der undersøges, er risikostyring for kystområder, risikovurdering og strategisk planlægning, offentlig opfattelse og deltagelse i

risikostyring for kystområder, implementering af foranstaltninger for risikostyring og undersøgelser af hydrauliske forhold. De eksisterende standarder, politikker, strategier, indikatorer og praksis vil blive samlet og evalueret, og vil føre til anbefalinger til forbedringer. Der er fire delprojekter vedrørende risikovurderingen af fire udsatte områder i Flandern (B), Ribe (DK), ved Lincolnshire-kysten (GB) og øen Langeoog (D). Disse vurderinger vil øge forståelsen for de specifikke forhold og risici, der er i de forskellige områder, og vil undersøge scenarier for oversvømmelser og udvikle god praksis for strategisk planlægning. Den øgede forståelse for en række forhold betyder, at andre områder i regionen vil kunne anvende resultaterne på deres egne forhold.

Aktiviteter og resultater indtil videre

Oversvømmelse er et lysende eksempel på et problem, der overskrider nationale grænser og kræver transnationale løsninger. COMRISK harmoniserer de bedste fremgangsmåder med det ene fælles mål at udvikle holdbare strategier for risikostyringen i kystområder, for at beskytte folk, ejendom og økonomisk aktivitet. Den primære hindring er

Fremtidige aktiviteter

Når delprojekterne er fuldført, vil resultaterne blive samlet i en rapport, der præsenteres ved en international konference i 2005. Konferencen vil samle eksperter fra alle relevante områder og dermed øge opmærksomheden omkring - og støtte - COMRISK-arbejdet. Resultatet vil blive brugt i en COMRISK-brochure, der skal indeholde

Oversvømmelsen i 1953

behovet for tilstrækkelig information, og arbejdet med at løse problemet er nu begyndt i form af undersøgelser, forskning og interviews. To workshops for eksperter har fundet sted og omhandlede den seneste udvikling i risikoanalyse for kystoversvømmelser og den offentlige opfattelse af oversvømmelsesrisikoen i kystområder samt procedurer for deltagelse i planlægning vedrørende oversvømmelse. Resultatet af COMRISK er, at der er dannet et udvidet netværk, og at hver regions og lands knowhow nu deles i Nordsø-området. På COMRISK's hjemmeside www.comrisk.org findes yderligere oplysninger om det igangværende projektarbejde. Projektet har vakt betydelige interesse, og hjemmesiden er allerede set af mere end 27.000.

principper og anbefalinger for en innovativ og integreret risikostyringsstrategi for kystnære lavtliggende områder i Nordsø-regionen. Regionerne vil derefter kunne tilpasse anbefalingerne til deres behov, og implementeringen kan begynde. Drivhuseffekten øges fortsat, og COMRISKs resultater vil kunne bruges til at afhjælpe den i fremtiden.

Samarbejdspartnere

COMRISK involverer et bredt samarbejde. Det omfatter en national miljøstyrelse, nationale, regionale og lokale myndigheder med ansvar for forvaltningen af vand, kyst- og havområder i samarbejdslandene. Netværket har et nært samarbejde med North Sea Coastal Management Group (NSCMG),

Website:	www.comrisk.org
Hovedpartner:	Schleswig-Holstein indenrigsministerium, D
Kontaktperson:	Jacobus Hofstede, jacobus.hofstede@im.landsh.de Tlf.: +49 431 988 498
Partnere:	DK Det danske kystvæsen, B Ministry of the Flemish Community, Waterways and Maritime Affairs Administration, D Lower Saxony Water, Management and Coastal Defence Agency, NL Ministry of Transport, Public Works and Water Management, GB Environment Agency
Finansiering:	EFRU-finansiering: €900.000 Samlet budget: €1.800.000

Oversvømmelse i nyere tid

der samler alle de nationale og regionale myndigheder med ansvar for kystværnet i Belgien, Danmark, Tyskland, Holland og Storbritannien. Sammen har samarbejdet ansvaret for de lange kyststrækninger i Nordsø-regionen, og derfor vil de nye løsninger yde beskyttelse fra den nordlige spids af Danmark hele vejen ned til den belgiske kyst. Konsulenter, universiteter og repræsentanter fra lokale dige- og vandmyndigheder bidrager med yderligere ekspertise. COMRISK har skabt nye kontakter, og involveringen af alle relevante aktører i regionen sikrer bred opbakning til projektaktiviteter og resultater.

www.interregnorthsea.org

Flood Plain Land Use Optimising Workable Sustainability (FLOWS)

Oversvømmelse er et fælles problem for mange områder omkring Nordsøen, og når man ikke kan stoppe en oversvømmelse, hvordan minimerer man da skaderne? Det er den udfordring, FLOWS-samarbejdet er gået sammen om at løse. Klimaændringer vil have stadigt større indflydelse på flodsystemer og niveauet i havene, og risikoen for kyst- og flodoversvømmelser øges dermed. Der er et åbenlyst behov for at beskytte områder der har stor risiko for oversvømmelse, og at forvalte disse områder så man sikre balancen mellem sociale, økonomiske og miljømæssige hensyn. FLOWS skal øge opmærksomheden omkring oversvømmelser og problemer med vand og vil bruge erfaringerne inden for samarbejdet, til at udvikle en række teknikker, inklusive forbedringer af infrastrukturen, som planlæggere, vandmyndigheder og beslutningstagere kan bruge når de vedtager tiltag for områderne, der har en øget risiko for oversvømmelse grundet klimaændringer.

Mål

For at sikre effektiv dækning af forskellige aspekter af oversvømmelsesproblemer er FLOWS opdelt i tre separate, men indbyrdes forbundne, elementer: socialt, teknisk og fysisk udvikling. Det sociale element fokuserer på at informere om oversvømmelsesrisici til offentligheden, at undersøge opfattelserne af oversvømmelsesrisiko, at udvikle teknikker, der kan sprede oplysninger om oversvømmelse samt teknisk at renovere oversvømmelsesikringen af eksisterende ejendomme for at minimere skaderne ved oversvømmelse.

Det tekniske arbejde vil bestå i en kortlægning og bygning af modeller i forbindelse med oversvømmelsesrisici til brug for fysisk planlægning og vandstyring. Den fysiske udvikling handler om udarbejdelse af planlægningssystemer, der kan sikre en holdbar udvikling i oversvømmelsestruede områder. De eksisterende procedurer vurderes, god praksis udvikles gennem projektet og design og konstruktion af billige oversvømmelseskontrolmetoder undersøges. Disse tre elementer vil til sammen udgøre et effektivt udvalg af foranstaltninger mod forskellige oversvømmelses-scenarier i hele Nordsø-regionen.

Aktiviteter og resultater indtil videre

Kontrol af flodløbet er centralt for at kunne håndtere oversvømmelsesrisici og indebærer, at mange forskellige aktører bringes sammen. Hvis samarbejdspartnerne skulle arbejde alene, ville de hverken have den knowhow eller de ressourcer, der kræves for at tackle de problemer, som nu kan undersøges i fællesskab. Hvert problem spiller en vigtig rolle for at finde de mest effektive løsninger, og transnationalitet er nøglen til udvikling.

FLAWS-projektet er godt i gang. Af de i alt 32 forskellige projektelementer er 24 allerede iværksat. I England er der udvalgt to demonstrationsbygninger til teknisk renovering for at mindske skaderne ved oversvømmelser.

Yderligere to nye forsøgsgrunde er udpeget, de vil omfatte oversvømmelsesreducerende foranstaltninger, når de er bygget. Den norske samarbejdspartner har udviklet og udarbejdet et spørgeskema for at definere den ”offentlige opfattelse af oversvømmelsesrisikoen”. En anden undersøgelse af, hvordan de forskellige samarbejdslande integrerer teknisk, oversvømmelsesrelateret information i beslutningsprocessen omkring udviklingen af oversvømmelsestruede områder, er ligeledes færdig. Deltagerne opnår en dybere forståelse for de politiske og fysiske planlægningssystemer i samarbejdslandene og deler deres erfaringer fra projektudviklingen og implementeringen med andre projekter. Resultatet bliver forbedret viden og teknik i alle de involverede lande.

Fremtidige aktiviteter

Det forventes, at arbejdet med en række yderligere aktiviteter vil begynde i nærmeste fremtid. Aktiviteterne omfat-

ter et digitaliseret GIS-vandløbskort, der kan bruges til at identificere og klarlægge ejerforhold og ansvar for afløbssystemer, eksperimentel teknisk renovering af et Miljøcenter med oversvømmelsesbegrænsende foranstaltninger og til at etablere kurser om teknisk renovering og håndtering af oversvømmelsesrisiko. Den eksisterende fortegnelse bliver udvidet til at omfatte information om, hvordan de forskellige samarbejdslande integrerer oversvømmelsesrelateret information i beslutningsprocesserne i forbindelse med udviklingen af oversvømmelsestruede områder. De nuværende retningslinjer for udviklingen af oversvømmelsestruede områder i Norge vil blive evalueret og videreudviklet, og der vil blive indsamlet information om de økonomiske tab, der følger af en række oversvømmelsscenarioer i samarbejdslandene.

Samarbejdspartnere

FLAWS omfatter en lang række forskellige aktører fra nationale og lokale myndigheder til andre typer aktører, der deltager i forskellige underprojekter. Det drejer sig bl.a. om East of England Development Agency, der finansierer den tekniske renovering af to bygninger, uddannelsesinstitutioner og forskningsinstitutter, inklusive Oslo Universitet og den private sektor. FLAWS har også tiltrukket sig interesse og støtte fra den engelske regering. Under udviklingsfasen understregede vicestatsministerens kontor behovet for at udvikle strategisk risikovurderingen af oversvømmelse for derved at få information til beslutningerne vedrørende fysisk planlægning og for at afhjælpe mangler i de eksisterende politikker. Vicestatsministerens kontor har medfinansieret projektet og ønsker at overføre arbejdet fra FLOWS til Planning Policy Guidance (Retningslinjer for planlægningspolitik). Projektet har også ført til kontakt med Interreg IIIB-projekterne FRaME og Liveable City.

Website:	www.flows.nu
Hovedpartner:	Cambridgeshire County Council, GB
Kontaktperson:	Kevin Scobell, Kevin.scobell@cambridgeshire.gov.uk Tlf.: + 44 12 23 71 77 41
Partnere:	N Norwegian Water Resources and Energy Directorate, NL Provincie Flevoland S Lansstyrelsen Värmland
Finansiering:	EFRU-finansiering: €3,8 mio. Samlet budget: €7,6 mio.

Højvandsmærke ved floden Nidelva, Norge

www.interregnorthsea.org

©Audiovisual Library European Commission

Travel Awareness Regional Groups for Environmental Transport 2 (TARGET 2)

Forskellige lande, ens problemstillinger. Mobilitets dilemmaet er et fælles problem på tværs af Nordsø-regionen. Den øgede biltrafik er en voksende kilde til forurening og belastning, og det vil kræve samarbejde fra mange forskellige parter at opnå et mere bæredygtigt og effektivt transportsystem. Interreg IIC Nordsø-projektet, Travel Awareness Regional Groups for Environmental Transport ("TARGET") viste, hvor effektiv fysisk planlægning og udvikling er til at tackle bilafhængigheden ved at stille værktøjer til rådighed der kan øge bevidstheden. TARGET 2's formål er at bygge videre på og udvide den viden ved hjælp af konkrete aktiviteter. Der er grænser for hvor mange nye initiativer, der kan implementeres i en region på et givent tidspunkt. Det transnationale samarbejde giver mulighed for at udnytte og teste en række forskellige transportreguleringsteknikker samtidigt i forskellige områder. Erfaringerne samles, og fremover vil regionerne kunne vælge initiativer, der er afprøvet i hele Nordsø-regionen.

Mål

TARGET 2's formål er at udvikle, implementere og evaluere en række transportinitiativer, der fremmer, letter og opfordrer til brugen af alternative former for transport frem for bilkørsel. Ved hjælp af transnationalt samarbejde vil TARGET 2 udvikle strategier, der fremmer effektive og holdbare transportsystemer i

by- og landområder. Projektet fokuserer på bestemte befolkningsgrupper og de mest passende interventioner for de pågældende grupper. Alle samarbejdspartnerne bidrager til arbejdsopgaverne, der dækker arbejdspladser, uddannelse vedrørende mobilitet, transport og fritid, byliv og PR-aktiviteter. Målet er at ændre folks opfattelse og adfærd med hensyn til transport.

Aktiviteter og resultater indtil videre

Samlet vil 26 demonstrationsaktiviteter blive fuldført inden 2005. De er allerede i gang og omfatter:

- Leeds City Car Club der bidrager til at nedsætte frekvensen af bilejere og parkering, problemer med trafikpropper og forurening ved at stille en flåde af biler til rådighed, når folk har brug for dem. Projektet blev bl.a. støttet af TARGET.
- Det nye Botanika-center, en botanisk have og et uddannelsescenter i Bremen, der blev åbnet i juni 2003, har indført teknikker med hensyn til transport, der er udviklet af TARGET 2. De omfatter information, en kombinationsbillet til Botanika med offentlig transport og aktiviteter, der øger bevidstheden omkring problemet.
- EntDeckerCard i Bremen tilbyder transport i det nordvestlige Tyskland kombineret med entré til mere end 100 seværdigheder, adgang til museer, fritidsparker, bådture og byrundture samt ubegrænset brug af en række kollektive transportmuligheder i hele regionen. Arbejdet med at skabe et transnationalt turistkort ved at

forbinde EntDeckerCard med et tilsvarende projekt i Vest-Flandern i Belgien er også begyndt.

- SAFEmark Awards tildeles skoler, der viser et engagement for at fremme gode vaner, for så vidt angår transport mellem hjem og skole. Det sker ved at

forbedre kvaliteten og sikkerheden af skoletransport med kollektiv transport, ved at opfordre til at skifte fra bil til kollektiv transport og ved dermed at skabe en ny generation af brugere af kollektiv transport. Indtil videre involverer projektet 64.000 børn fra 60 forskellige skoler.

Fremtidige aktiviteter

Ved udgangen af 2004 vil TARGET have etableret de aktiviteter til fulde, som det er hensigten at implementere. Der vil være yderligere aktiviteter, der går længere end blot at øge bevidstheden, og som søger at sikre engagement i og øge brugen af bæredygtige transporttilbud. TARGET 2 projektet har også gode forbindelser til politiske beslutningsprocesser i samarbejdslandene. F.eks. er der i England en TARGET 2 rådgivende gruppe, der omfatter repræsentanter fra regionale og lokale myndigheder. Arbejdet med at etablere mekanismer for påvirkningen af regional og national planlægning, såsom udviklingen af en regional strategi for fysisk planlægning i 2004, er også begyndt.

Samarbejdspartnere

Samarbejdspartnerne i TARGET 2 omfatter en bred vifte af forskellige niveauer af myndigheder og interessenter. De involverede organisationer inkluderer lokale myndigheder, nationalparker, regionale udviklingsråd, den frivillige sektor, offentlige transportselskaber, genbrugsorganisationer, nationale vejmyndigheder, uddannelsesmyndigheder, hospitaler, grundejere og bygherrer.

Webside:	www.eu-target.net
Hovedpartner:	West Yorkshire Passenger Transport Executive (METRO), GB
Kontaktperson:	Alison Pilling, alison.pilling@wypte.gov.uk Tlf.: +44 113 2517 367
Partners:	B Provincie West-Vlaanderen, Stad Brugge, DK Odense, D Freie Hansestadt Bremen, NL Gemeente Schouwen-Duiveland, S of Göteborg
Finansiering:	EFRU-Finansiering: €3,9 mio. Samlet budget: €7,8 mio.

Leeds dele-bil klub

www.interregnorthsea.org

©Audiovisual Library European Commission

Northern Maritime Corridor - North Sea Region (NMC)

Mange industrier i Nordeuropa er baseret på at udvinde ressourcer, der derefter forbruges i resten af Europa. Tendensen har bevæget sig væk fra at transportere ressourcerne med skib og i stedet benytte vejene. Shipping er dog en langt mere bæredygtig transportform, og udfordringen ligger i at sikre, at det er attraktivt for brugerne, og at den potentielle risiko ved øget shipping administreres mere effektivt. Northern Maritime Corridor er et fælles projekt mellem Interreg IIIIB Nordsøen og Interreg IIIIB Nordlige periferi. I projektet bruges viden, netværk og kommunikation for at udvikle nye og holdbare transportsystemer til Nordsø-regionen, Barents Havet og videre til det europæiske kontinent. Projektet lykkes kun ved at forbinde alle relevante beslutningstagere i regionen med hinanden og ved at håndterer varer, transport, producenter og forbrugere mere sammenhængende og logisk.

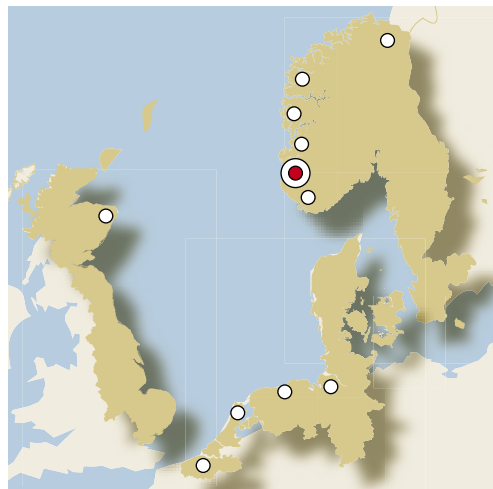
Mål

NMC-Nordsø-regionen har til formål at udvikle sikre, effektive og holdbare havtransportmuligheder og opfordre til at flytte varetransport fra lastbiler til skibe og dermed reducere mængden af udledte stoffer og belastningen af vejnettet i Vesteuropa. Projektet har identificeret områderne med størst potentiale og arbejder nu med fem hovedområder: regionale maritime klynger, udbredelse af nær skibsfarten og udviklingen af nye tjenester, fisketransport og

–logistik, maritim transport inden for oliesektoren og udviklingen af en holdbar NMC, der fortsat vil fungere, efter projektet er afsluttet. Arbejdet omfatter udviklingen af regionale strategier og handlingsplaner, skabelsen af fleksible, skræddersyede tjenester til at øge frekvensen af nær skibsfart, analyse af nuværende regional fiskelogistik med det formål at udvikle maritime tjenester til at opfylde behovene i industrien, analyse af nuværende og potentielt udstyr og forsyningsstrømme samt en risikovurdering og analyse af udviklingen af NMC.

NORTHERN MARITIME CORRIDOR

Aktiviteter og resultater indtil videre

NMC-Nordsø-regionen har allerede resulteret i udviklingen af en ny fragtrute gennem samarbejde med et andet projekt, Future Logistic Solutions for the Mid-Nordic Region, og den norske papirproducent, Norske Skog. Der er underskrevet en kontrakt på den nye rute fra Norge til England og det europæiske fastland, og fra 1. januar 2004 vil der være ugentlige overfarter. Klynger af regionale, maritime områder er ligeledes blevet aktiveret til at imple-

mentere og udbrede resultater. De fungerer inden for hver region og omfatter nøgleaktørerne i regionerne. De har også fået ansvaret for at udføre regionale opgaver i projektet og for at overføre resultaterne af NMC-aktiviteterne. Der har været afholdt fire seminarer og to internationale konferencer i forbindelse med NMC. Konferencerne har spillet en vigtig rolle i udviklingen af særskilte business-to-business forbindelser med deltagelse af mange repræsentanter fra både den offentlige og private sektor. Både den offentlige og private sektor fra Rusland, herunder transportministeriet og det norske fiskeriministerium var repræsenteret. I Norge har de relevante ministerier dannet en interministeriel gruppe til støtte for NMC. Gruppen vil have betydelige muligheder for at påvirke national

Fremtidige aktiviteter

politik. Projektet er nævnt i den norske regerings hvidbog om den Nye Nationale Transportplan i Norge. Der er indledt forhandlinger om oprettelsen af andre nye fragtruter, og eksisterende ruter samt fragtstrømme undersøges for at identificere mulighederne. Der arbejdes fortsat på alle andre projektaktiviteter. Risikoforebyggende strategier har ført til foreløbige anbefalinger omkring udvikling og

Havets motorveje

implementering i fremtiden. Samarbejdet med Rusland har været særligt betydningsfuldt, da olietransport gennem regionen fra Barents Havet forventes at stige betydeligt i fremtiden. NMC leder derfor efter måder, hvorpå det kan sikres, at øget trafik ikke fører til uacceptable risici.

Samarbejdspartnere

Som tilfældet er med alle Interreg IIIB-projekter er en række offentlige aktører involveret, inklusive lokale og regionale myndigheder i Belgien, Tyskland, Holland, Norge og England. Af andre involverede organisationer kan nævnes Groningen Seaports (NL), en delvist privat virksomhed, samt Amsterdams havnevesen, der ejes af Amsterdam.

Website:	www.northern.maritime.corridor.no
Hovedpartner:	Rogaland amt, N
Kontaktperson:	Anne Solheim, ans@rflk.rogaland-f.kommune.no Tlf.: +47 51 51 69 21
Partnere:	B Provincie West-Vlaanderen D Cuxhaven, N Hordaland amt, Møre og Romsdal amt, Sogn og Fjordane amt, Sør-Trøndelag amt, Vest-Agder amt, NL Amsterdam havnevesen, Groningen Seaports, GB Aberdeenshire amt
Finansiering:	EFRU-finansiering: €1,6 mio. Samlet budget: €3,2 mio.

©Audiovisual Library European Commission

www.interregnorthsea.org

Om Interreg IIIB Nordsø-programmet

Interreg III er et af EU's fællesskabsinitiativer, der administreres af EU Kommissionens generaldirektorat for regionalpolitik. Formålet med programmet, der finansieres af EFRU - Den Europæiske Fond for Regionaludvikling - er at støtte interregionalt samarbejde mellem EU's medlemsstater. Interreg er opdelt i tre linjer: A, B og C.

Interreg IIIB fokuserer på transnationalt samarbejde på tværs af landegrænser, men inden for definerede områder. Der er tretten områder, der tilsammen dækker hele EU, resten af Europa og naboer fra Nordafrika til Rusland. Der fokuseres på praktiske aktiviteter og på konkrete fordele. Projekterne og deltagerne i dem opdager fordelene ved samarbejde i et transnationalt forum og genererer reelle fordele for alle direkte involverede parter og for offentligheden i almindelighed. Interreg IIIB Nordsø-programmet dækker området omkring Nordsøen og omfatter: Flandern i Belgien, Holland, Tyskland, Danmark, Sverige, Storbritannien og Norge (som eneste ikke EU-medlem). Budgettet er € 132 millioner.

Programmets projekter arbejder med en lang række emner fra by-udvikling, turisme og transport til integreret kystzoneadministration, miljøet og ressourcetyring. Deltagerne i projekterne er lige så forskelligartede og omfatter kommuner og nationale regeringer, private organisationer, uddannelsesinstitutioner og den private sektor. Hvis De ønsker yderligere oplysninger eller ønsker at deltage i Interreg IIIB Nordsø-programmet, kan De kontakte enten det pågældende ministerium i Deres hjemland eller programsekretariatet.

Interreg IIIA omhandler samarbejdet mellem regioner på tværs af de nationale grænser inden for EU. Interreg IIIC involverer interregionalt samarbejde for at forbedre de regionale udviklingspolitikkers og -instrumenters effektivitet ved at udveksle og dele erfaring og information. Netværkssamarbejdet finder sted i de fire EU-zoner: Nord, øst, syd og vest.

Ansvarlige ministerier ifm. Interreg IIIB Nordsø-programmet

Danmark:	Økonomi- og Erhvervsministeriet
Flandern:	Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap Administratie Economie
Tyskland:	Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Wohnungswesen Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
Holland:	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Norge:	Kommunal- og Regionaldepartementet
Sverige:	Näringsdepartementet
Storbritannien:	Office of the Deputy Prime Minister

Interreg IIIB North Sea

Jernbanegade 22 DK-8800 Viborg, Danmark
Tel: +45 87 27 19 99
Fax: +45 86 60 16 80
e-mail: info@interregnorthsea.org
www.interregnorthsea.org

Den Europæiske Union
Den Europæiske
Fond for
Regionaludvikling

Interreg North Sea Region